

le

Eglutē

1973 RUGSĒJIS

▲ eglutė ▲

1973 RUGSĖJIS

turinys

- 3 ŠELMIS, V, R. Jotvingytė
- 10 RUDENIO PASAKA, K. Zupka
- 11 KODĖL KARTAIŠ ŽEMĖ DREBA, Z. Tenisonaitė
- 19 VASARA DINGO, D. Lipčiūtė
- 20 KARILĖ SVEČIUOSE, N. Jankutė
- 32 PAVEIKSLŲ PARODA

piešiniai

- Z. Sodeikienė — viršelis
- A. Trinkūnas — viršelio užrašo vinjetė
- A. Korsakaitė-Sutkuvienė — 3-9 ir 20-31
- K. Šimonis — 10
- A. Sruoginienė — 11-18
- D. Stončiūtė — 19

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Redakciją sudaro: ses. Ona Mikailaitė, Elena Juknevičienė, Danguolė Sadūnaitė. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Prenumerata metams — \$5.00, vieno numerio kaina — \$0.50.

EGLUTĖ — "The Little Fir" is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$5.00; single copy — \$0.50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

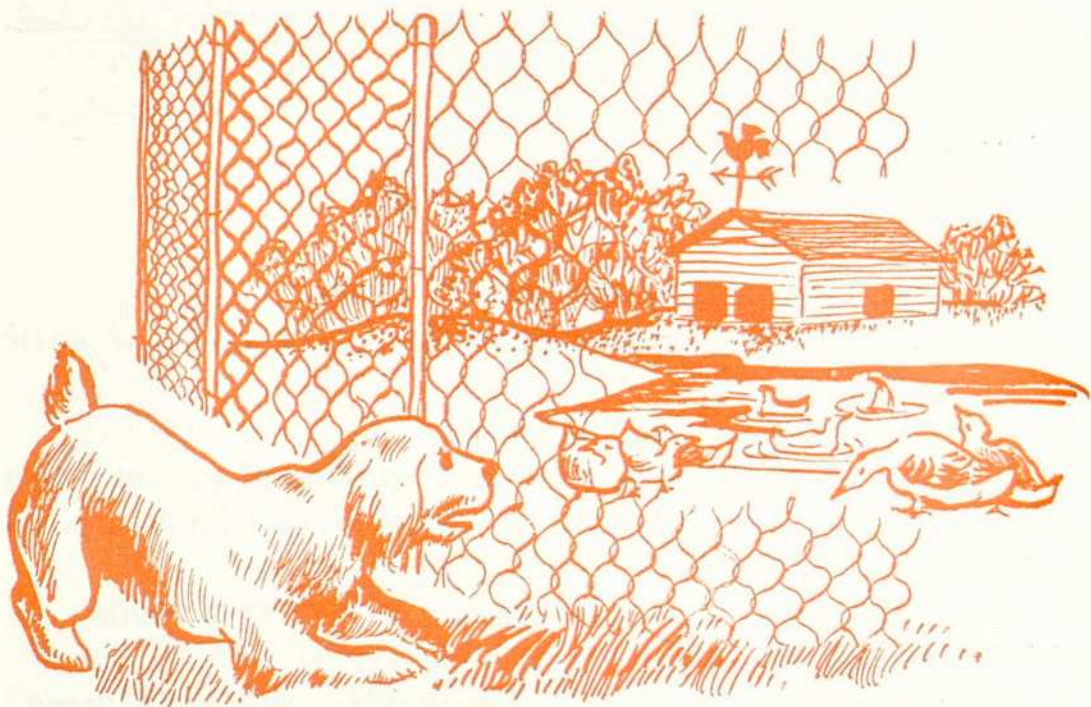
ŠELMIS

V

Ritonė Jotvingytė

Senelių sodyboje buvo nedidelė, bet gili kūdra. Kūdros pakrašty stovėjo paukštidė, kurioje gyveno antys. Kūdra ir vėtrunge papuoštas ančių namelis, buvo aptverti.

Visa tai Šelmiui nedavė ramybės. Už tvoros, pas antis Šelmis ir patekti bandė, tik veltui. Aukšta, tanki ir apačioje gerokai į žemę suleista tvora, Šelmiui buvo nenugalima.

Nesėkmė Šelmį pykino. Supykęs, kiekvieną kartą ilgai ir garsiai lojo, bet nuo kūdros nesitraukė, kol Dutis ar Liudytė jo nepašaukdavo.

Dėl gilumo juodai atrodantis kūdros vanduo įdomus buvo ir Liudytei. Ir ji, kur buvus-nebuvus, vis ten ir ten...

— Čia, gal būt, visai ne kūdra! Čia, gal būt, užburtas ir į gilumas suvartytas ežeras... Gal paskandinta kurios nors pasakos pilis! — nerimo Liudytė.

Liudytės klausimai byrėjo, kaip iš maišo:

— Ar, mamyte, tikrų tikriausiai žinai, kad karalienė varlė gyvena ne čia?

— Taip, Liudyte, tikrų tikriausiai.

— Tai, mamyte, kodėl tas namelis? Kodėl ant jo stogo visų vėjų rodyklė?... Gal, mamyte, tas namelis yra užburtas pilies bokštas?

— Ne, Liudyte, ne, — jau daugelį kartų į tą klausimą atsakinėjo mamytė.

— Tai kodėl, mamyte, to antino kaklas taip labai blizga?

— Kaip labai?

— Taip labai, labai! Gal jis ne antinas? Gal jis užburtas karalaitis?

— Ne, ne. Šitas antinas ne karalaitis. Jis tik paprastas gaidalas ir daugiau nieko.

— Tai kodėl, kodėl Šelmis visus paukščius loja, o antino ne?
Ar nebuvom susitarę, kad pasaka yra tik pasaka?

— Taip, mamyte, buvom...

Vieną kartą, nunešus antims lesalo, Liudytė greit grįžo namo.

— Močiute, tavo antys vos paeina.

— Gal susirgo? Eiva, Liudyte, pažiūrėti.

Antys buvo sveikos.

— Antys, Liudyte, yra vandens paukščiai. Jos visada taip. Joms tik plaukti... Dėl to senelis ir paukštide prie vandens patatė. Antys, Liudyte, eidamos visada krypuoja.

Liudytės pasaka dingo... Buvo nesmagu, o dar ir tas Dutis!

Ji, močiute, tuoj norės, kad tavo antys giedotų, kaip kad lakštingalos gieda.

— Kodėl, Duti?

— Ji norėjo, kad jos auksinė žuvelė čiulbėtų, kaip kad Dainava čiulba.

— Visi, Dutis, augom pasakų ir sapnų apsupti.

Pokalbis su močiute nutrūko, nes kieme vyko Šelmio ir gaidžio karas.

— Ar aš tau, Dutis, nesakiau, kad Šelmis papiaus močiutės vištas! Ar nesakiau? — čiauskėjo Liudytė.

— Visai ne! Ir gaidys ir Šelmis tik žaidžia, — gynė šuniuką Dutis.

— Nieko jis nežaidžia! Ar nematai, kad Šelmis nori gaidžiui galvą nukąsti! Pamatysi — tik hamm, ir bus po gaidžio! — nusileido Liudytė.

— Tu, Liuda, kada nors... — barė seserį Dutis, bet Liudytė jo jau negirdėjo. Ji dūmė į pievą, o paskui ją, karą su gaidžiu pamiršęs, ir Šelmis.

Liudytė žinojo, kad vakarėjant močiutė ateis pas karvutę.

— Ateis, pasiims karvutės pieną, paglostys ir pakalbins karvutę, — pasakojo Liudytė Šelmiui. — Pamatysi. Įdomu.

Karvutė Šelmiui ir be Liudytės pasakų buvo įdomi, bet vienas prie jos artintis bijojo. Labiausiai Šelmį gąsdino karvės ragai ir didelės, blizgančios akys. Kartą, vienoje karvės akyje, Šelmis pamatė ir save. Ten jis buvo labai mažas. Ir dabar atmena,

kaip jo nugara pagaugais ėjo... Iš baimės! Dėl to Šelmis nesu-
prato, kaip gi Liudytė gali būti tokia drąsi.

Jau kelis kartus Šelmis matė, kaip Liudytė, apkabinus kar-
vės kaklą, žiūrėjo tai vienon, tai kiton ausin. Net ir močiutė
kartą paklausė:

— Ko tu, Liudyte, ten ieškai?

— Nieko, močiute, nieko. Aš tik taip sau, — tada atsakė
Liudytė. Bet buvo kitaip.

Karvės ausyje Liudytė tikėjosi pamatyti pakulų kuodelį, to-
kį kokį iš pasakos atėjusi pamotė-ragana liepdavo našlaitei Ele-
nytei suverpti į gyno šilko gijas.

Toje pasakoje buvo taip. Kiekvieną vakarą, kai tik Elenytė
išvesdavo karvutę į pievą, ateidavo ragana, paduodavo pakulų
kuodelį ir liepdavo:

— Kad būtų padaryta! Rytoj ateisiu pasiimti. Turi būti grynas šilkas!

Oi, daug ašarų išverkė pasakų našlaitė. Ji net ir savo karvutei guodėsi.

Karvutei pagailo Elenytės ir ji jai pasakė:

— Sudėk pakulas į mano kairę ausį. Rytoj, kai tik patekės saulė, ateik ir visa, ką rasi dešinėje ausyje, pasiimk. Neverk. Neliūdėk. Bus gerai.

Ir buvo! Ir buvo! Kur gi ne! Kiekvieną rytą Elenytė iš karvutės ausies išimdavo gryno šilko blizgančias gijas.

Liudytė nors ir žinojo, kad pasaka yra tik pasaka, bet... jai vistiek rūpėjo:

— O, ką gali žinoti! O, gal?...

Bet, nors kantriai laukė, nors karvutę lankė ir lankė — nei kuodelio, nei šilko gijų, nei pasakų pamotės - raganos, Liudytė nepamatė.

— Senelių sodyboje nėra nei vienos vietelės, nei vienos slaptelės, kuri būtų pasakiška... Čia viskas tikra. Kūdra — tik kūdra, antinas — tik paprastas gaigalas, net ir varlė — tik varlė...

Liudytei parūpo namai. Ten, mieste. Parūpo Dainava ir Jūra, lėlės ir skrajūnai - draugai, kurie atplasnodavo į lesalinę...

ŽODYNAS

Sodyba — žemė apie namus.

Nesėkmė — nepasisekimas.

Pagaugai — šiurpuliai.

Pakulos — suveltas linų pluoštas.

Kuodelis — verpalų (linų, pakulų, vilnų) gumulas.

Pamotė — netikra motina.

Gijos — audimui naudojami siūlai

Slaptelė — pilna paslapčių, neištirta vietelė.

RUDENIO PASAKA

Kazys Zupka

Paukštės tykiai skrenda —
Išskrenda toli,
Liūdnas lauko gandas
Lingo lilia li.

Skrenda — nepabosta
Kaspino kely,
Mostas lenkia mostą —
Lingo lilia li.

Paukštei nepamosi
Skrendančiai toli
Skliauto dykumose
Lingo lilia li.

KODĖL KARTAIŠ ŽEMĖ DREBA

Zenta Tenisonaitė

Kadaise, tolimame krašte, už jūrų ir už kalnų, gyveno raganius. Jis turėjo dvylika ugnį spiaudančių slibinų. Tie slibinai nebuvo labai pikti. Bet — jie buvo gana laukiniai, sunkiai suvaldomi.

Kartais slibinai ištrūkdavo iš savo gardo. Jie lakstydavo apylinkėse ir pridarydavo daug žalos. Sunaikindavo žmonėms javus. Sugriaudavo jiems daržines. Žmonės labai pykdavo už tai. Bet — slibinams nieko negalėjo padaryti.

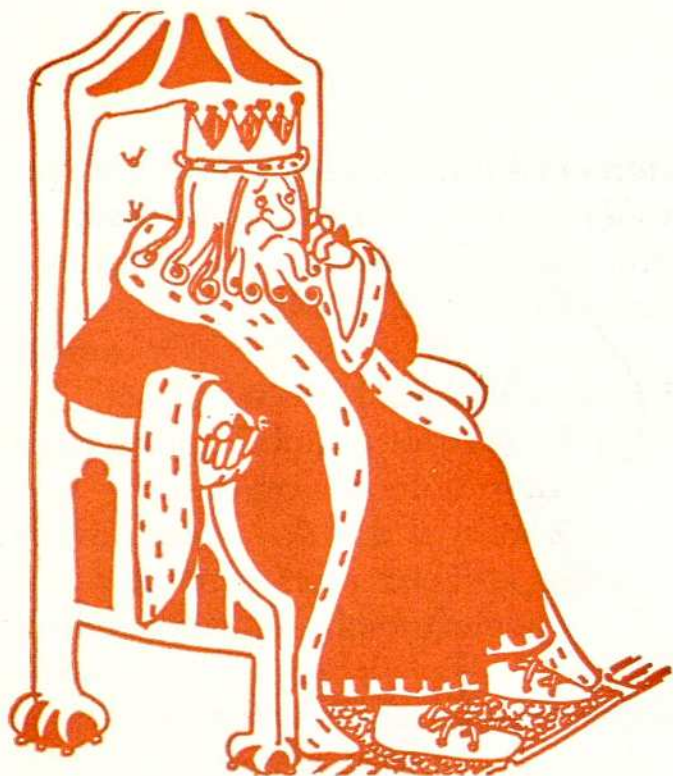
Nuėję pas raganių, žmonės, ir geruoju ir piktuojų, prašė uždaryti slibinus.

— Arba, — kalbėjo raganiui žmonės, — bent surišk juos!

Raganius vis žadėjo savo slibinus sutvarkyti. Tačiau pažadai liko pažadais. Slibinai ir toliau, laikas nuo laiko, pabėgdavo.

Visai nebetekę kantrybės, žmonės nuėjo skųstis pas savo karalių. Karalius išklausė jų skundo. Nusiminęs ir susirūpinęs, pasakė:

— Mano mielieji valdiniai, aš pats nebežinau, ką man daryti. Raganius ir man jau tiek kartų prižadėjo. . . O slibinai vis vien atbėga į mano dvarą. Nugriaužia dobi-lieną. Sode suėda visus dar neprinokusius obuolius. Jo-kia tvora jų nesulaiko. O mano karių strėlės tik atšoka nuo jų šarvuotos odos. Čia jau reikia gudrumo. Kas su-galvos, kaip atsikratyti slibinų, gaus iš manęs pusę ka-ralystės!

Žmonės pažvelgė vienas į kitą. Jie nieko negalėjo sugalvoti. Tada iš minios išėjo mažas berniukas ir tarė:

— Karaliau, leisk man pabandyti sugauti slibinus!

— Gerai! — nudžiugęs sušuko karalius. — Prašyk manęs ko tik nori. Imk mano patį greičiausią žirgą. Imk mano ginkluotus palydovus. Dovanosiu tau pusę karalystės, jei mūsų kraštą nuo slibinų išvaduosi!

Berniukas padėkojo karaliui, bet nieko neėmė. Pats sugalvos, ką daryti. Ir išėjo slibinų ieškoti. Ilgai ieškoti nereikėjo, rado slibinus karaliaus pievose. Jie ėdė žolę kaip karvės, į berniuką nekreipdami jokio dėmesio.

Berniukas nuėjo į girią. Gal ten kas nors jam padės. Pirma jis kreipėsi į vėjus, šaukdamas:

— Pasakykite man, vėjai sparnuočiai, kaip man sugauti ugninius slibinus.

Bet vėjai nieko nežinojo. Švilpdami nulėkė medžių viršūnėmis.

Tada berniukas vėl sušuko:

— Pasakykite, žalieji ąžuolai, kaip man sugauti slibinus.

Bet ir medžiai nieko neatsakė. Liūdnai linguodami savo žalias šakas, tylėjo.

— Galingoji žemės dvasia! — trečią kartą riktelėjo berinukas. — Ateik ir padėk man!

Vos jam tuos žodžius ištarus, atsirado mažas žmogukas, rudais aksominiais drabužiais apsirengęs nykštukas.

— Ar tu mane kvietei? — paklausė jis draugiškai.

— Tu žemės dvasia? — nustebo berniukas. — Aš maniau, kad žemės dvasia tai milžinas. O tu — toks mažas. Kaip tu gali man padėti sugauti ugninius slibinus?

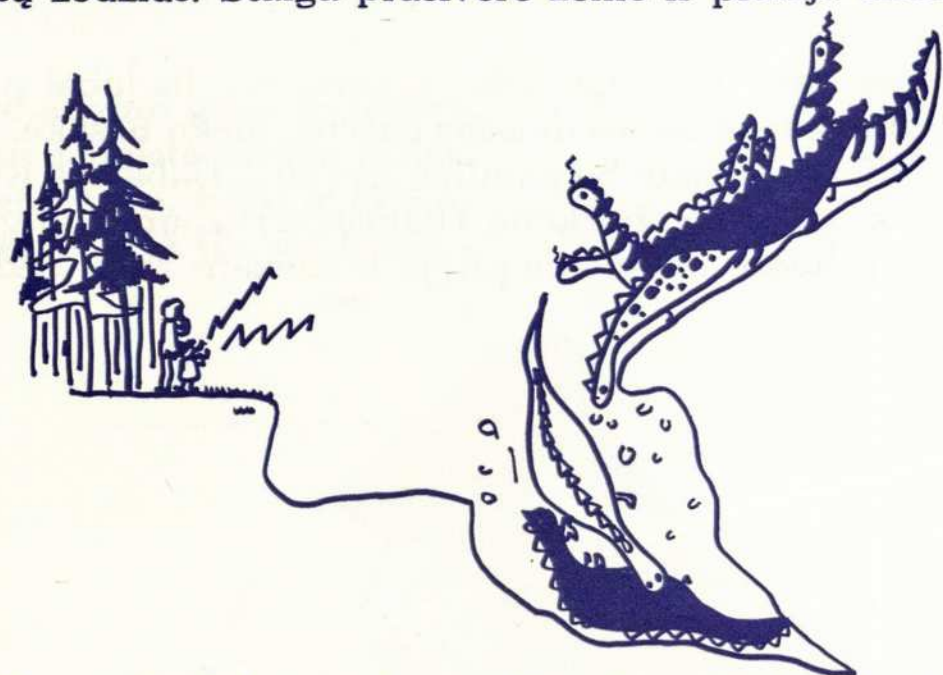

— Mano išmintis yra galingesnė kaip slibinų jėga, — keistai šyptelėjo nykštukas. — Slibinai neturi proto. Tu paimk šią švilpynę, nueik pas juos ir sušvilpk. Jie tave seks, ir tu atvesi juos pas mane. Nebijok, jie tau nieko nedarys.

— Labai ačiū, žemės dvasia, — tarė berniukas. Ir, paėmęs švilpynę, nuėjo pas slibinus. Vos išgirdę švilpynės garsus, slibinai kaip užburti ėmė galvomis linguoti pagal muziką. Paklusnūs kaip avytės, jie nusekė berniuką į girią.

Sutartoje vietoje laukė nykštukas. Jis ištarė kelis burtų žodžius. Staiga prasivėrė žemė ir prarijo slibinus.

Berniukas labai nudžiugo. Dar kartą padėkojo žemės dvasiai ir linksmas sugrįžo pas karalių. Išgirdę gerą naujieną, karalius, dvariškiai ir visi žmonės iškėlė didelę puotą. Visi valgė ir gėrė ir džiaugėsi tris denas ir tris naktis.

Tada karalius pasiėmė berniuką į savo dvarą. Kadan-
gi jis neturėjo vaikų, karalius padarė berniuką savo sos-
to įpėdiniu.

Visi buvo laimingi. Tik raganius ne. Jis labai pyko.
Bet, žinodamas žemės dvasios galybę, nieko nesakė. Jam
buvo liūdna vienam be naminių gyvulių. Dabar jis išigijo
kelelika auksinių žiurkėnų (hamsters). Žiurkėnai gyve-
na narveliuose raganiaus pilyje ir niekam žalos nedaro.

Slibinai suprato, kas jiems atsitiko — bet per vėlai.
Ir dabar jie kartais taip smarkiai siunta žemės gelmėse,
kad žemė dreba. Vieną kitą sykį slibinams pavyksta pra-
graužti skylę žemės plutoje. Bet laukan išlįsti jie negali,
todėl spiaudo ugnį ir kojom trypia. Žmonės tai vadina
ugnikalnio prasiveržimu.

VASARA DINGO

Danutė Lipčiūtė

Saulė augino gėles ir smilgą,
Lietūs palaistė pievas žalias.
Vasara buvo, bėgo ir dingo,
Rūkas ištaršė tik jos kasas.

Noko, prinoko vaisių ir uogų,
Dažė, nudažė ruduo lapus.
Ežere plaukėm, smėlyje šokom,
Gaudėm žuvytę ir drugelius.

Išskrido paukščiai ir gervės dingo,
Lizdeliai medžiuos supas tušti.
Varpas mokyklon vaikus surinko,
Skaitom, dainuojam, rašom linksmi.

KARILĖ SVEČIUOSE

Nijolė Jankutė

Karilė sėdėjo ant lieptuko ir žiūrėjo į vandenį. Vanduo buvo žaliai rudas, kaip klevinio sirupo butelis ir jame nieko daugiau nesimatė, tik — kita Karilė. Karilė ant lieptuko smalsiai žiūrėjo į Karilę vandeny ir išdarinėjo minas. Ji išpūtė žandus lyg burbulus, vandeninė Karilė taip pat; ji papurtė galvą, net gumutėmis suveržtos kasytės sumataravo, ir ana Karilė taip pat. Ji susiraukė, anoji — irgi.

— Mėgdžionė-beždžionė! — supykusi šūktelėjo Karilė ir iškišo liežuvį. O ta vandens mergytė, ta begėdė, ėmė ir kyštelėjo liežuvį taip pat.

Bet dabar Karilė ant liepto nusijuokė. Kas iš to, kad Karilė vandenyje mėgdžiojasi. Ji negalėjo kalbėti! Ji tik žiopčiojo kaip žuvis ir — nė garso. Nei menkiausio “chi-chi-chi”, nei “labas”, nei “tra-lia-lia”...

Karilė ant liepto ištiesė rankutę ir grybštelėjo atspindžio Karilės nosį. Grybštelėjo ir spygtelėjo, nes... kažkas šiurkštus ir greitas čiupo jos pirštuką!

— Ai! — kratė Karilė ranką. Vandenyje kitos Karilės nebuvo. Ten tik sukosi vandens ratukai ir matėsi kažkokie šešėliai.

Karilė buvo drąsi mergytė. Savo kambarėlyje ji jau užmigdavo be lemputės ir galėjo ant delno pasidėti slieką! Taigi ir dabar ji šūktelėjo tik mažiuką, negarsų “ai” ir pas mamą nebėgo. Išplėtusi akis, ji vėl žvelgė vandenin. Dabar ten matėsi būrys žuvyčių. Jos buvo plokščios, taškuotais šonais ir visai neplaukiojo. Žuvytės kabojo vandeny lyg pripūsti balionėliai ir išsprogsiom akim žiūrėjo tiesiai į Karilę.

— Ar žuvytė mano pirštuką čiupo? — galvojo Karilė, — kažin kuri? Tur būt, ta didžiausia...

Karilė pasilenkė iš arčiau pažiūrėti ir... pliumpt! Ne, ne Karilė! Tik jos pyragaitis iš kišenuko, pliumpt į vandenį. Vaje, kas pasidarė! Tos kabančios žuvytės puolė prie pyragaičio greičiau, negu Karilė galėjo pasakyti “viens”. Sutrupino žuvytės tą pyragaitį į šimtą trupinėlių ir visą prarijo. Tik žiobt-žiobt burnytės, pliaukšt-pliaukšt uodegėlės ir pyragaičio nebėr. O žuvytės vėl, lyg niekur nieko, kabo sau vandeny ir spokso į Karilę.

— Duok daugiau! — prašo jų blizgančios akytės.

— Vaaalgyt! žiobčioja apskritos burnytės.

Ir Karilė risčia pas mamą į virtuvę.

— Mamyte, žuvytės nori vakarienės! — sušuko ji, vos duris pravėrusi, — duok pyragaičių! Prašau!

— Kam pyragaičių? Žuvytės valgys ir duoną, — atsakė jai mama ir padavė didelę riekę.

Viens-du-trys — Karilė vėl ant liepto. Dun-dun-dun sudundėjo liepto lentos nuo skubių mergytės žingsnelių, ir žuvytės išsislapstė.

—Grįžkit, grįžkit, kvailutės! — prie vandens prisilenkusi šaukė Karilė, — aš jums atnešiau vakarienės! — Ir ėmė trupinti duoną.

Žuvytės greitai grįžo. Kaip gi negrįš, taip gražiai prašomos! Kaip gi negrįš tokiai skaniai vakarienei! Iš tikrųjų ir buvo pats vakarienės laikas. Saulutė geltona, geltona kaip didžiulis pienės žiedas ritosi vis žemėn į mišką anapus ežero. Nuo jos viskas staiga pageltonavo tartum kiaušiniene apipilta: ir lieptas, ir pakraščio vanduo su žuvytėmis, ir net didelis akmuo, kuris čia pat pūpsojo iš ežero iškišęs tik savo raudoną pakaušį.

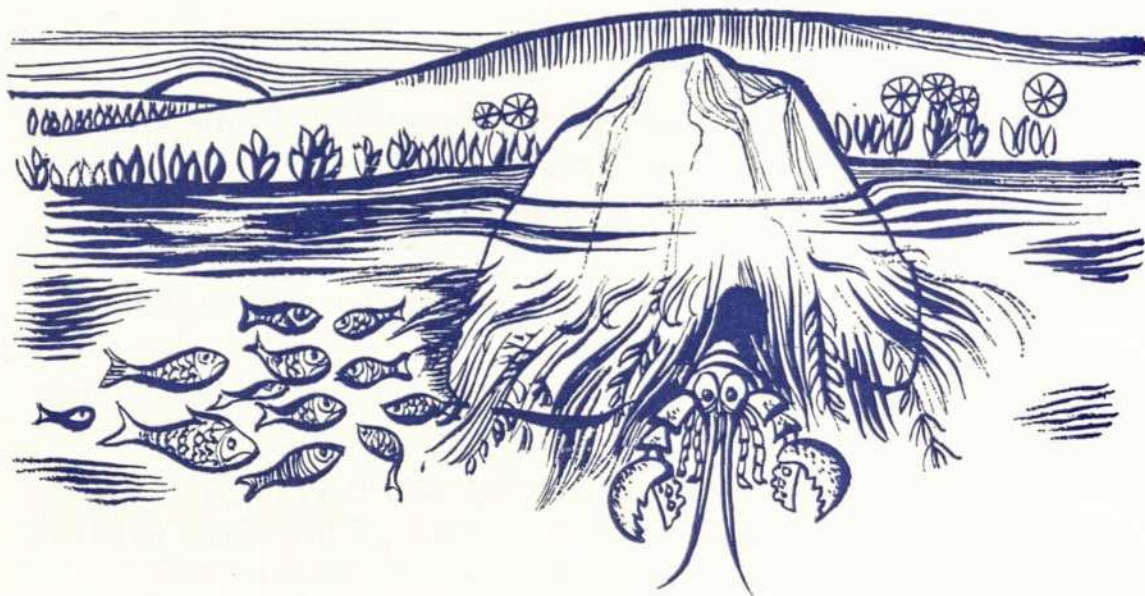
Po tuo akmeniu Karilė pastebėjo angą. Anga vėpsojo juoda, apvali, tartum kokia burna. Aplink ją švelniai pleveno žali maurų siūlai.

Durelės su užuolaidom, — galvojo Karilė, — kas ten gyvena? Kokia žuvis. Žuvų karalienė?

Mergytė patogiau įsitaisė ant liepto, apsikabino keliukus ir ėmė žiūrėti. Gal kas išlīs iš tos angos, o gal grįš namo ir ilīs atgal? Bet niekas nei įlindo, nei išlindo. Tik žuvytės vėl kabojo lyg balioniukai, kantriai laukdamos sekančio trupinėlio. Karilė suvoliojo duonos gabaliuką į kietą žirnelį ir, pliumpt, įmetė vandenin. To žirnelio nespėjo pačiupti nė viena žuvytė, nes jis nugrimzdo tiesiai prie raudongalvio akmenų angos. Ir... staiga prasiskyrė žalsvos maurų užuolaidos ir... išlindo du rudi ūsai!

— Kieno tie ūsai? Kieno tokie ilgi ūsai? — galvojo susijaudinusi Karilė.

Pamažu, ak kaip pamažu, lindo lauk virpėdami ūsai. Pagaliau už jų pasirodė smaila galvutė su mažytėmis akytėmis ir— Karilės nugara net šiurpulys nubėgo — dvi kojos-nekojos, žirkles-nežirkles... Tokie, na, lyg ir sraigтелиų veržtuvai, kur tėtės įrankių dėžėje guli.

Karilė jau norėjo pakilt ir bėgt pas mamą, bet buvo baisiausiai įdomu, kaip gi atrodo visa toji baidyklė, todėl mergytė paliko sėdėti. Ir nejudėti. Ir beveik nekvėpuoti...

O baidyklė pamažėli lindo pro savo duris. Už tų žirklių-veržtuvų pasirodė eilė mažyčių kojyčių, o ant nugaros toks rudas kiautas. Mažosios kojytės greit pačiupo duonos žirnelį, sugrūdo kažkur po pilvu, ir visa baidyklė įlindo atgal. Tik ilgieji ūsai bekyšojo.

Baidyklė buvo alkana. Vargšė baidyklė! Karilė greit sumai-gė antrą duonos žirnelį ir vėl, pliumpt, netoli angos. Bet šį kartą žuvytės buvo greitesnės: čiupo trupinį ir pabėgo. Baidyklė vos spėjo tas savo žirkles iškišti, o duonos — jau nė kvapo!

Ir pasidarė Karilei tos nevikrios baidyklės gaila. Per aki-plėšas žuvis paliks ji be vakarienės... Susigraudino Karilė, nes turėjo minkštą širdelę. O kieno minkšta širdis, tas visų gailisi. Taip jai visada močiutė sakydavo. Todėl sėdėjo mergytė ant lieptuko, delnu voliodama duonos žirniukus ir kantriai laukdama, kada vėl išlįs vargšė alkana baidyklė. Bet baidyklė nesirodė. Net ūsų neiškišo. O saulė jau nusirito už miško, vanduo sutemo, ir žuvytės pasidarė beveik juodos.

Karilė sėdėjo ir žiūrėjo į angą po akmeniu, vis labiau plėsdama akis. Vanduo ėmė ribuliuoti, suktis ratais... Staiga Karilė girdi:

—Karile, Karile! Ateik!

Balselis toks plonas, kaip mažos mergytės. Karilė žiūri — atspindžio Karilė jai moja iš vandens.

— Nori eit į svečius? — kalbina ji Karilę ant lieptuko, — duok ranką ir eime!

Karilė nori į svečius. Ji visada mėgsta svečiuotis, užtat ir padavė vandens mergytei ranką.

Štai eina jos abi geltonu dugno smėliu, o žuvytės aplink sukinėjasi apvaliom burnytėm baksnoja, seka lyg šuniukai.

— Pas ką į svečius? — klausia Karilė savo keistąją draugę ir nudžiugusi žiūri, kaip bekalbant sprūsta jai pro lūpas sidabriniai burbuliukai ir kyla aukštyn.

— Aš kaip žuvytė! — galvoja linksma Karilė.

— Pas ką? Argi nežinai? — atsiliepė draugė. — Jis nori su tavim susipažinti ir padėkoti už vakarienę.

— Ar baidyklė su žirklem? — nusigando Karilė, aš nenoriu... aš bijau...

— Kvailute, tai ne baidyklė. Tai vėžys, — paaiškino jai vandens Karilė, — jis visai nepiktas, tik labai nedrąsus. Eikš!

Bet Karilė bijojo. Vėžys! Tai šitaip ta baidyklė vadinasi. Ar iš tikrųjų vėžys nepiktas? Tai ką jis daro su tomis žirklėmis? Karilei patiko į jį žiūrėti iš tolo, bet lįsti į urvą po akmeniu ji visai nenorėjo...

— Klausyk! — patempė ji draugę už rankos, — mes negalim vėžio aplankyti.

— O kodėl? — nustebo ta.

— Todėl, kad mudvi per didelės ir į jo urvą netilpsim, — nudžiugusi paaiškino Karilė.

— Per didelės? Cha-cha-cha! — nusijuokė draugė, — tik pažiūrėk į save!

Iš tikrųjų! Tik dabar Karilė pastebėjo, kad ji buvo mažytė. Ir kaip mažytė! Mažesnė net už savo mažiausiąją lėlytę!

— O-o-o — sudejavo Karilė, bet draugė jau pritempė ją prie angos po akmeniu ir praskleidė maurų užuolaidas.

— Alio! Alio! — šūktelėjo ji urvan lyg į telefono ragelį, — viešnią atvedžiau!

Šast ir išlindo rudi ūsai! Šast — išlindo žirklys-nežirklys! Šast — ir pats vėžys sumirkčiojo mažytėm akutėm.

— O kaip malonu! Prašau toliau! — švagždėjo jis užkimusiu balsu, — ak, tokia netikėta viešnelė!

Dabar Karilei vėžys nebeatrodė jau toks baisus. Greičiau nevikrus ir labai susijaudinęs. Jis atbulas sulindo atgal į savo urvą, o abi mergytės įžengė paskui.

Vėžio namuose visai nebuvo tamsu, kaip Karilė įsivaizdavo. Pro maurus veržėsi tokia žalsva mieguista šviesa, kad Karilė net nusiziovavo ir susigėdusi užsidengė burną. Juk nemandagu svečiuose žiovauti! Tuo tarpu šeimininkas, mojuodamas ūsais, švagždėdamas ir stenėdamas, pasodino viešnius į galias baltų geldučių kėdes ir pasiūlė atsigerti iš riestų kriauklyčių. Abi Karilės mandagiai siurbčiojo žalsvą skystymėlį ir klausėsi vėžio. O jis daug kalbėjo. Apie tai, kokios akiplėšiškos yra kaimynės žuvys; kokie nemandagūs kaimynai vėžliai; ir kaip dažnai jis turįs eit gulti be vakarienės...

— Ak, kaip sunku gyventi su tokiais kaimynais! — dūsavo vėžys, ūsais braukdamas sau per akis, — jie ateina nesibeldę, nekviesti ir atima mano trupinėlius!

— Atsimeni, kaip buvo šiandien? Atsimeni? — kreipėsi jis drebančiu balsu į Karilę, — numetei man duonos žirnelį, o tas karosas Mėlynžiaunis ėmė ir prarijo. Ir net neatsiprašė!

— Tai tikrai baisiai nemandagu! — pasipiktino Karilė. Vėžio skundų beklausant, jos minkšta širdelė tirpo iš gailesčio, tartum šokoladas.

Staiga mergytė atsiminė, kad voliojo daugiau duonos žirnelių. Ji įkišo rankutę į kišenuką ir — ištraukė pilną saują.

— Pone vėžy, štai jums lauktuvių! — sušuko nudžiugusi Karilė ir pabėrė trupinius ant plokščio akmenuko.

— Ačiū, ačiū! — švagšdėjo vėžys ir, pagriebęs vieną gabalėlį, tuoj pat prarijo. Ak, kaip jis buvo alkanas vargšelis...

— Karile, tu esi gera mergaitė! — šnekėjo vėžys ir taip mąjoavo tomis žirkklėmis, kad nusigandusi Karilė net atsilošė.

— Atsiprašau! — susigriebė šeimininkas, — aš neįnnybsiu, aš tik norėjau... norėjau pasakyti, kaip esu dėkingas...

Tuo metu kažkas sušlamėjo, sujudo vanduo vėžio kambaryje, ir angą užgriuvo tamsus šešėlis.

— Ai! — spygtelėjo kartu abi Karilės.

Slėpkitės! — kimiai šuktelėjo vėžys ir atsisėdo ant duonos trupinių.

Mergytės drebdamos susigūžė kampe.

— Kas čia? — šnibždėjo Karilė savo draugei.

— Nežinau. Greičiausia koks nevalyvas vėžio kaimynas, — atsakė ta.

— Eik sau! Eik sau! — čėžėjo tuo tarpu vėžys, iš baimės visai užkimeręs.

Bet pro angą jau lindo juoda galva ant ilgo laibo kaklo.

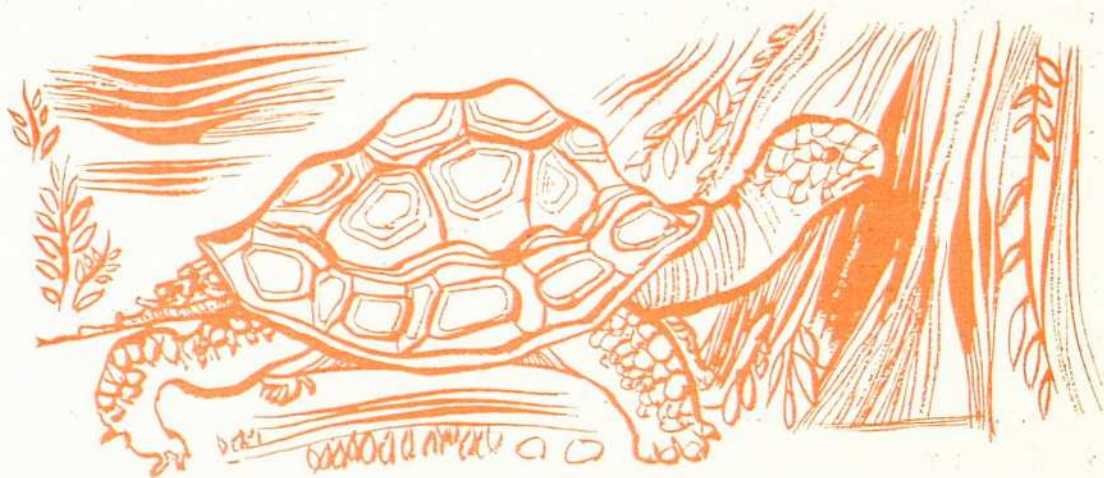
— Gyvatė! — spygtelėjo Karilė.

— Vėžlys Šliumpu-Pliumpu! — spygtelėjo jos draugė.

— Ajajai! — dejavo vėžys, po pilvu slėpdamas duonos trupinius.

— Ha-ha-ha! — storu storutėliu balsu nusikvatojo vėžlys, — kas čia taip skaniai kvepia

Dabar Karilė pastebėjo, kad vėžlys nebuvo jau taip panašus į gyvatę: jis turėjo kojas ir lindėjo išpraustas tarp dviejų dubelių tartum sumuštinis tarp duonos riekių.

— Kas čia kvepia? — pakartojo vėžlys ir išsižiojo. Nors jo gerklėj dantų nesimatė, bet žandai buvo kauliniai ir atrodė aštrūs.

— Niekas nekvepia! Niekas! — švagždėjo vėžys, mojuodamas žnyplėmis.

— Nemeluok, kaimynėli! Geriau pasikviesk ir mane skanios vakarienės, — bambėjo vėžlys ir ėmė brautis vidun.

Nusigandusi Karilė užsidengė akis ir... nieko. Vėžlys Šliumpu-Pliumpu buvo per storas ir pro vėžio duris nelindo.

— Chi-chi-chi — ėmė juoktis atspindžio Karilė, nes ji buvo drąsiausia.

— Cha-cha-cha! — pritarė jai Karilė.

— Ha-ha-ha! — išdrįso nusikvatoti ir vėžys.

Bet Šliumpu-Pliumpu buvo labai rimtas ir labai piktas.

— Palaukit jūs, varlių kurkulai! — maurojo jis, — tik pasipurtysiu ir išgriausiu tą netikusią skylę. Žiūrėsiu, kaip tada juoksitės!

Ir vėžlys pasipurtė. Nuo urvelio lubų kliunkt-kliunkt nukrito maži akmenukai.

— Ajai-jai!—vėl sudejavo vėžys, žnyplėmis dengdamas akis.

— Kodėl jis nieko nedaro? — šnabždėjo Karilė savo draugei,
— su tomis žirkėmis jis galėtų nukirpt vėžliui nosį!

— Jis toks nedrąsus vargšiukas... Greičiausia nė nežino, kam jo žnyplės reikalingos... — tyliai aiškino atspindžio Karilė.

— Tai reikia jam pasakyti! — sujudo Karilė ir:

— Kirpk, kirpk! Gnybk, gnybk! — sušuko taip garsiai, kad vėžys išsigandęs pašoko ir netyčia kaire žnyple užkabino vėžlio galvą.

— G..g...gelbėkit! — storai sugargaliavo tas ir sulindo į savo kiautą.

— Kirpk, gnypk! — rankom plodama vis dar cypė Karilė.

— Kirpk, gnybk! — kojom trypdama pritarė jai kita Karilė.

Vargšas vėžys buvo taip nugąsdintas, kad visai nebežinojo, ką daryti. Jis tik žvilgčiojo tai į šaukiančias mergytes, tai į susitraukusį vėžlį ir maišė vandenį drebančiomis žnyplėmis.

— Gnybk, kirpk! — šaukė jam abi Karilės. — Nebijok! Jis tavęs bijo. Kirsk!

Galų gale vėžys suprato, ką reikia daryti. Išskėtė žnyples, pastatė ūsus ir, iš baimės užsimerkęs, puolė vėžlį.

Ir... vėžlys išsigando. Net galvos iš kiauto neiškišęs, pasitraukė atbulas nuo vėžio durų.

— Begėdis... begėdis! — bambėjo Šliumpu-Pliumpu vėžliodamas tolyn, — neįsileido... vakarienės nepakvietė...

Bet vėžio urvelyje niekas į jį nebekreipė dėmesio. Abi mergytės pakėlė aukštyrą kriaukleles su žalsvu gėrimu ir sušuko:

— Tegyvuoja vėžys drąsuolis!

Dar vis labai susijaudinęs, bet patenkintas, šeimininkas žemai nusilenkė viešnioms ir, ūsais švelniai braukdamas per savo žnyples, išdidžiai tarė:

— Žinote, brangios viešnelės, nuo dabar niekas man nebeatims vakarienės. Aš nieko nebijau!

— Valio! — sušuko abi Karilės.

— Ačiū, viešnelės! — lankstėsi šypsodamas vėžys. — O dabar padarykit man tą malonumą ir pavakarieniaukite kartu. Prašau! — kvietė jis ir iš po pilvo išrideno suplotus duonos žirnelius.

Tokia vakarienė Karilei neatrodė labai skani ir ji galvojo, kaip mandagiai atsisakyti, kai staiga iš aukštai pasigirdo:

— Karile! Karile!

— Mama šaukia! — stryktelėjo nuo vėžio kėdės Karilė. — Pone vėžy, aš turiu bėgti namo. Sudie!

— Kaip gaila! — čėžėjo vėžys, ūsais braukdamas Karilei per plaukus, — tu tokia puiki mergytė. Ateik į svečius kitą kartą.

— Ateisiu, — prižadėjo Karilė, — ir atnešiu daug skanių trupinėlių.

— Karilė, Karilė! — šaukė mama ant lieptuko.
— Einu! — atsiliepė mergytė.
— Palauk, palydėsiu! — pasigavo ją už rankos atspindžio
Karilė, ir abi lyg oro burbuliukai pakilo į viršų.
— Karilė! — judino mergytę už peties mama. — Vaikeli, tu
snaudi! Dar būtum į vandenį įkritusi...

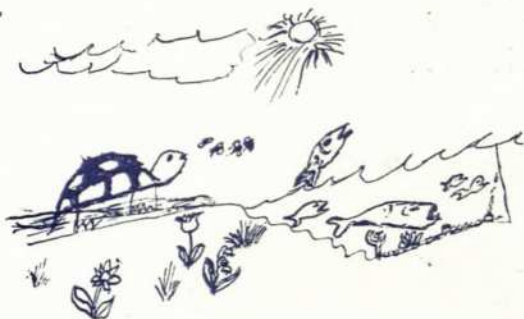
Karilė plačiai atsimerkė. Aukštai virš liepto mirgėjo kelios žvaigždėlės. Ežeras telkšojo tamsus, rašalinis.

— Bet aš buvau vandeny, mama, — ėmė aiškinti Karilė. — Aš buvau svečiuose pas vėžį. Mane ana Karilė nusivedė, — rodė mergytė pirštuku į savo atspindį vandenyje...

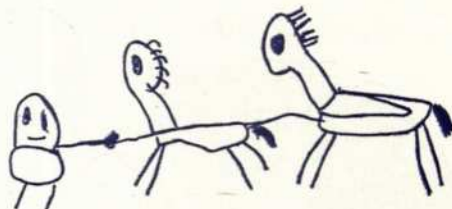

ALp 1785
L.arch.

paveikslų paroda

Vėžlys
Raselė Sutkutė, 7 m.
Homewood, Ill.

Arkliukai
Darius Ross, 4 m.
Toronto, Canada

Mergytė
Asta Lukoševičiūtė, 5 m.
Woodhaven, N.Y.

Gėlės mano darželyje
Kristina Alksnytė, 6 m.
Toronto, Canada

Pavasaris Lietuvoje
Rimutė Stroputė, 6 m.
Chicago, Ill.

Šunų pasivaikščiojimas
Laima Sruoginytė, 7 m.
Norwood, N.J.

91.189.132